

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่จะเสนอในบทนี้ จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2538 ซึ่งในปีดังกล่าวมีจำนวน 10 โรงเรียน แต่ในปีการศึกษา 2540 มีการยุบโรงเรียน 1 โรงเรียน เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมาก จึงมีโรงเรียนที่ผู้วิจัยศึกษาเพียง 9 โรงเรียน มีประชากร รวมทั้งสิ้น 87 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนจาก 9 โรงเรียน รวม 18 คน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ จำนวน 9 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้ช่วยครูใหญ่ จำนวน 9 คน
2. ครูผู้สอน จาก 9 โรงเรียน รวม 69 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
 - ตอนที่ 2 กระบวนการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำและการควบคุม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากครูผู้สอน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 กระบวนการบริหารของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามปลายเปิด

3. แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน ประจำปีการศึกษา 2538 ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี คำสั่งแต่งตั้งของโรงเรียน บันทึกการประชุมและสมุดบันทึกการนิเทศ

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีกระบวนการบริหาร เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของ Robbins ซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำและการควบคุมมาสร้างเครื่องมือประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
4. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา
5. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ศึกษาเอกสาร ส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์ประชากรที่เป็นผู้บริหารได้ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ทั้งนี้ เนื่องจาก มีผู้บริหารลาออกจากราชการ 2 คน ด้วยเหตุสุขภาพและสูงอายุ และผู้บริหาร 1 คน ลาศึกษาต่อซึ่งช่วงเวลาเก็บข้อมูล ผู้วิจัยไม่สามารถติดต่อได้ ส่วนแบบสอบถามสำหรับประชากรที่เป็นครูผู้สอนเก็บคืนได้ 63 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.30

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และจากการศึกษาเอกสารใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย